

Rune Svendsen
Sørig Engvej 33
9881 Bindslev

Hirtshals, den 16. juli 2013

Journal nr.: sags nr. 09.17.16-P19-5-13

Tilladelse til etablering af hestehold på Sørig Engvej 33, Bindslev.

Hjørring kommune giver hermed tilladelse til etablering af ovennævnte hestehold efter § 10 i Lov om miljøgodkendelse m.v. af husdyrbrug¹.

Kommunen har vurderet, at tilladelsen kan meddeles med følgende vilkår:

Vilkår:

- Tilladelsen bortfalder, hvis den ikke er udnyttet inden for 2 år fra denne afgørelse er meddelt. Hvis dyreholdet ikke er fuldt udvidet inden fristens udløb, bortfalder den del af miljøgodkendelsen, der ikke er udnyttet.

Tilladelsen til etablering/udvidelse af dyreholdet følger kontinuitetsprincippet jf. § 33 stk. 3 i husdyrbrugsloven regnet fra afslutning af bygge- og anlægsarbejdet.

De væsentligste forudsætninger er beskrevet i afsnittet "Projektbeskrivelse" nedenfor. Hvis forudsætningerne for afgørelsen ændres, skal kommunen oplyses om det og muligvis genbehandle sagen.

Eventuelle andre nødvendige tilladelser – herunder f.eks. landzonetilladelse til rideskoleaktiviteter er **ikke** omfattet af denne afgørelse.

Offentliggørelse og klagevejledning

En meddelelse om tilladelsen vil blive offentliggjort på kommunens hjemmeside den 17. juli 2013.

Du kan påklage kommunens afgørelse indtil 4 uger efter offentliggørelsen på hjemmesiden. En eventuel klage skal være modtaget i Kommunen senest den 14. august 2013 ved kontortids ophør.

Enhver, der har en væsentlig, individuel interesse i sagen samt en række foreninger og organisationer m.v., vil også kunne klage over kommunens afgørelse.

En klage skal være skriftlig og indsendes via e-mail: teamerhverv@hjoerring.dk eller til adressen: Hjørring Kommune, Teknik og Miljø, Jørgen Fibigersgade 20, 9850 Hirtshals. Kommunen videresender klagen til Natur- og Miljøklagenævnet.

Natur- og Miljøklagenævnet opkræver gebyr for behandling af en klage. Nærmere oplysninger om gebyrreglerne kan findes på Natur- og Miljøklagenævnets hjemmeside.

Hvis vi modtager en klage over denne afgørelse, vil vi underrette dig.

¹ Lov nr. 1572 af 20/12/2006

Kommunens afgørelse kan også indbringes for domstolene. Retssagen skal være anlagt inden 6 måneder fra den dag, afgørelsen er offentliggjort.

Udnyttelse af tilladelsen

Tilladelsen kan godt udnyttes, selvom der klages over den, med mindre Miljøklagenævnet bestemmer andet, og under forudsætning af at andre nødvendige tilladelser er indhentet. Det skal bemærkes, at Miljøklagenævnet ved sin behandling kan ændre eller ophæve en tilladelse. Udnyttes en tilladelse, der er klaget over, sker det derfor for egen regning og risiko.

Projektbeskrivelse

Tilladelsen er givet på grundlag af den indsendte ansøgning og efterfølgende tilpasninger. Projektets væsentligste elementer er følgende:

1. Produktionen *udvides* fra 0 DE til 20 DE ~ 46 heste (500-700 kg)
2. Etableringen finder sted i eksisterende bygninger.
3. De udbringningsarealer, der hører til husdyrbruget, består af 16,44 ha ejede arealer. De konkrete udbringningsarealer fremgår af vedlagte kortmateriale.
4. Ejendommen modtager husdyrgødning fra anden bedrift, svarende til antal 3 DE.

Kommunens vurdering

I det indsendte ansøgningsskema er der svaret "ja" til alle spørgsmål.

Lavbundsarealer

Anlægget er beliggende udenfor lavbundsarealer.

Grundvand

Ingen af udbringningsarealerne er beliggende indenfor nitratfølsomme indvindingsoplande, det er således ikke nødvendigt at stille vilkår om begrænsning af kvælstofudvaskningen udover de generelle regler.

Fjord og hav

Udledning til Kattegat

Alle udbringningsarealer i den ansøgte bedrift afvander til det Nordlige Kattegat

Til den nordlige del af Kattegat stilles der i husdyrmiljøloven ikke maksimale grænser for udledning af kvælstof og fosfor, der rækker ud over de generelle harmoniregler til dette vandområde.

Det er imidlertid kommunens vurdering, at strømforholdene i Kattegat medfører, at en forøget udledning af kvælstof og fosfor fra oplandet vil kunne medføre en merbelastning af det kystnære habitatområde "Aalborg Bugt, Randers Fjord og Mariager Fjord" (Habitatområde nr. 14) og Natura 2000 området "Hirsholmene og Elling Ås udløb" (Habitatområde nr. 4). Ifølge Natura 2000-basisanalysen for Hirsholmene og Elling Ås udløb er det marine miljø i Kattegat påvirket af effekten fra tilførsel af næringsstoffer

Kommunen skal derfor foretage en vurdering af, om udvidelsen af husdyrbruget i sig selv eller i sammenhæng med andre projekter vil kunne medføre en væsentlig belastning for habitatområderne.

Det fremgår desuden af såvel basisanalysen for Kattegat samt Miljøministeriets forslag til vandplan for Hovedopland 1.1 Nordlige Kattegat og Skagerrak, at mil-

jømålet er ”god tilstand”. Det fremgår også, at miljømålet ikke er opfyldt i området. Det er derfor kommunens vurdering, at enhver yderligere væsentlig tilførsel af næringsstoffer fra oplandet vil forringe mulighederne for at opnå denne målsætning og bidrage til, at den samlede påvirkning af vandområdet øges, hvormed man bevæger sig i den forkerte retning i forhold til målsætningen.

Kommunen har foretaget en vurdering af projektet i overensstemmelse med habitatdirektivets retningslinjer og Miljøstyrelsens vejledning. Den nærmere vurdering ses i bilag 4. Konklusionen er, at hverken påvirkningen fra det ansøgte projekt i sig selv eller i kumulation med andre planer og projekter vil medføre skadevirkning på overfladevandene som følge af udledning af kvælstof og fosfor.

Naturresumé

Kommunens vurdering af etableringens påvirkning af naturen, herunder beregninger af ammoniakafsætning, omfatter hele husdyrbruget, dvs. både eksisterende og evt. nye anlæg.

Etableringen af husdyrbruget medfører en øget fordampning af ammoniak fra stalde og lager på 277 kg N/år.

Der er ingen naturområder i området, der modtager en målbar påvirkning af luftbåren ammoniak fra husdyrbruget.

Kommunen vurderer, at etableringen:

- vil have en neutral effekt på naturen i Natura 2000 områder (kategori 1-natur)
- ikke vil påvirke naturarealer beskyttet efter husdyrgodkendelseslovens § 7 (kategori 2-natur) eller heder, moser, overdrev og skove (kategori 3-natur).
- vil have en neutral effekt på yngle-/rasteområder for arter beskyttede efter EF-habitatdirektivet bilag IV
- vil have en neutral effekt på evt. beskyttet natur, i nærheden af ejendommens udbringningsarealer

Kommunen vurderer samlet, at den projekterede etablering kan gennemføres uden negative konsekvenser for den omgivende natur.

Figur 1. Husdyrbrugets beliggenhed og udbringningsarealer i forhold til beskyttet natur.

Nabogener

Den ansøgte produktion overholder de generelle regler i husdyrbekendtgørelsen. Det er kommunens vurdering, at det ansøgte ikke vil give anledning til væsentlige gener for de omkring boende.

BAT

For § 10 tilladelser vil den generelle miljøregulering med krav til staldindretning, udbringning af husdyrgødning osv. jf. husdyrgødningsbekendtgørelsen, normalt være tilstrækkelig i forhold til BAT vurderingen (bedste tilgængelige teknik), jf. notat af 28. januar 2008 fra Miljøstyrelsen.

I den aktuelle sag, er der opstaldning i eksisterende stalde, husdyrgødningen bliver opbevaret på ejendommens møddingsplads. Der skal ikke opføres nye staldanlæg, og Kommunen har ikke fundet begrundelse for at stille yderligere krav til BAT.

Samlet vurdering

Kommunen finder, at de nødvendige foranstaltninger til at forebygge og begrænse forurening ved anvendelse af den bedst tilgængelige teknik er truffet, og at husdyrbruget i øvrigt kan drives på stedet uden at påvirke omgivelserne på en måde, som er uforenelig med hensynet til omgivelserne.

Høring

Forud for denne tilladelse har Hjørring Kommune ikke foretaget en naboorientering, idet eneste høringsberettigede nabo er ansøger selv.

Ifølge forvaltningslovens § 19 har sagens parter ret til at blive gjort bekendt med projektet samt grundlaget for vurderingen af dette, inden kommunen træffer afgørelse i sagen.

Med venlig hilsen

A handwritten signature in blue ink that reads "Bente K. Henriksen". The signature is written in a cursive, flowing style.

Bente Kjærsgård Henriksen

Team Erhverv

E-mail: BKH@hjoerring.dk

Tlf.: 72 33 67 35

Bilag:

1. *Detaljeret vurdering af påvirkningen af natur*
2. *Kort over projektets udbringningsarealer.*
3. *Kort over ejendom*
4. *Detaljeret vurdering af påvirkningen af fjord og hav*

Kopi med kortbilag sendt til:

- LandboNord, Karoline Holst – via e-mail: kho@landbonord.dk
- Naturstyrelsen Aalborg, Niels Bohrs Vej 30, 9220 Aalborg Ø – via e-mail: AAL@nst.dk
- Danmarks Naturfredningsforening, via e-mail: dnhjoerring-sager@dn.dk
- Danmarks Naturfredningsforening, via e-mail: thorkild.keldsen@mail.tele.dk
- Dansk Ornitologisk Forening, via e-mail: natur@dof.dk
- Dansk Ornitologisk Forening – Hjørring, Via e-mail: hjoerring@dof.dk
- Danmarks Sportsfiskerforbund, lbt@sportsfiskeren.dk
- Ferskvandsfiskeriforeningen for Danmark, Formand: Niels Barslund, nb@ferskvandsfiskeriforeningen.dk.
- Det Økologiske Råd, husdyr@ecocouncil.dk
- Arbejderbevægelsens Erhvervsråd, via e-mail: ae@aeraadet.dk
- 3F Skagerak – via e-mail: skagerak@3F.dk
- Lystfiskeriforeningen for Liver Å – via e-mail: emildf1985@yahoo.dk

Bilag 1. Detaljeret vurdering af påvirkning af natur

Retsgrundlag

Hjørring Kommune har vurderet, om der i forbindelse med etableringen er behov for beskyttelse af naturen med dens bestand af vilde planter og dyr og deres levesteder, herunder områder, der er beskyttet mod tilstandsændringer, udpeget som internationalt naturbeskyttelsesområde eller udpeget som særligt sårbart over for næringsstofpåvirkning¹. Kommunen har konkret vurderet, om der er naturområder, der efter Kommunens vurdering ikke beskyttes tilstrækkeligt af beskyttelsesniveauerne i Husdyrgodkendelsesloven². Endvidere har Kommunen vurderet om det ansøgte projekt i sig selv eller tilsammen med andre planer og projekter kan påvirke Natura 2000-områder og/eller yngle- eller rasteområder for habitatdirektivets bilag IV-arter væsentligt³. Herved har Kommunen sikret sig, at husdyrbruget kan drives på stedet uden at påvirke omgivelserne på en måde, der er uforenelige med hensynet til omgivelserne⁴.

Kommunens vurdering af etableringens påvirkning af naturen, herunder beregninger af ammoniakafsætning, omfatter hele husdyrbruget, dvs. både eksisterende og evt. nye anlæg.

Beskyttet natur efter naturbeskyttelsesloven, husdyrgodkendelsesloven og habitatdirektivet

Naturbeskyttelseslovens § 3 beskytter overdrev, heder, moser, enge, strandenge, strandsumpe, søer og vandløb mod ændringer i tilstanden. Beskyttelsen gælder for alle de beskyttede naturtyper bortset fra søer og vandløb, hvis de har en minimumsstørrelse på 2.500 m² i sammenhængende areal. Beskyttelsen gælder for søer på 100 m² eller derover. De beskyttede vandløb er udpeget af de tidligere amtsråd og godkendt af miljøministeren.

Arealer, der er mindre end 2.500 m², er omfattet af beskyttelsen, hvis de indgår en mosaik af naturtyper med et samlet areal på 2.500 m² og for moser også hvis de ligger i tilknytning til søer eller vandløb.

Husdyrgodkendelseslovens § 7 fastsætter en beskyttelse af en række konkrete ammoniakfølsomme naturtyper. Inden for de internationalt beskyttede Natura 2000-områder (kategori 1-natur) kan der således maksimalt tillades en total ammoniakbelastning på 0,2 – 0,7 kg N/ha/år, afhængig af antallet og størrelsen af øvrige husdyrbrug i nærområdet. Samme lov fastsætter også beskyttelsen mod ammoniak på udvalgte naturtyper uden for de internationale naturbeskyttelsesområder. Det drejer sig om højmoser, lobeliesøer, heder over 10 ha samt overdrev over 2,5 ha (kategori 2-natur), der er beskyttet mod en total ammoniakbelastning på mere end 1 kg N/ha per år, fra et givent husdyrbrug⁵.

Beskyttelsesniveauet på øvrige heder, moser og overdrev beskyttede efter naturbeskyttelseslovens § 3 samt ammoniakfølsomme skove (kategori 3-natur) beror på en konkret vurdering af, om der er tale om et naturområde af særlig regional eller lokal interesse.⁶

---

¹ Jf. § 23 stk. 2 i Husdyrgodkendelsesloven

² Jf. § 29 i Husdyrgodkendelsesloven

³ Jf. §§ 7, 8 og 11 i Bekendtgørelse nr. 408 af 1. maj 2007 om udpegning og administration af internationale naturbeskyttelsesområder samt beskyttelse af visse arter (habitatbekendtgørelsen).

⁴ Jf. § 19 stk. 2 i Husdyrgodkendelsesloven

⁵ Jf. Bilag 3, A, Nr. 2 i Bekendtgørelse nr. 291 af 6. april 2011 om tilladelse og godkendelse m.v. af husdyrbrug

⁶ Jf. Bilag 3, A, Nr. 3 i Bekendtgørelse nr. 291 af 6. april 2011 om tilladelse og godkendelse m.v. af husdyrbrug

Denne vurdering beror først og fremmest på en vurdering af områdets naturkvalitet på en skala fra I – V (høj, god, moderat, ringe og dårlig). Naturkvaliteten vurderes dels efter områdets struktur, dvs. vegetationssammensætning, drift af arealet herunder evt. afgræsning samt naturtypekarakteristiske strukturer. Desuden vurderes kvaliteten i forhold til diversiteten og artssammensætning på arealet, samt arternes følsomhed overfor ammoniak. Registrerede plantearter kategoriseres i denne sammenhæng som hhv. særligt værdifulde, positive, typiske, problematiske eller øvrige på baggrund af en artsliste udarbejdet af DMU. Endelig vurderes arealets værdi som levested for fredede eller rødlistede arter af planter og dyr og som yngle- og rasteområde for arter beskyttede efter habitatdirektivet (Bilag IV-arter).

Herudover inddrages en række øvrige forhold i vurderingen af krav til den maksimale ammoniakbelastning. Det gælder områdets:

- Status i kommuneplanen, herunder om det er omfattet af en udpegningsområde som værdifuldt naturområde, økologisk forbindelse, rekreativt område eller værdifuldt kulturmiljø
- Status i forhold til fredninger, handleplaner for naturpleje eller anden planlagt naturindsats

Endelig inddrages hensynet til områdets ammoniakfølsomhed i forhold til den ammoniaktilførsel arealet modtager fra andre kilder. Det vil dels sige den generelle baggrundsbelastning i området, men også tilførslen fra konkrete lokale kilder, såsom husdyrbruget nuværende produktion, samt udbringning af gødning på nærliggende arealer.

Påvirkning af natur

Etablering af husdyrbruget medfører en fordampning af ammoniak fra stalde og lagre på 277 kg N/år. Ammoniakfordampning i forbindelse med udbringning af husdyrgødning indgår ikke i beregningerne.

Natura 2000 (Kategori 1- natur)

Screening

Nærmeste Natura 2000 område er Jerup Hede, Råbjerg og Tolshave Mose (EF-habitatområde 3), der ligger omkring 1,75 km sydøst for driftsbygningerne.

Udbringningsarealerne er hovedsagligt placeret i tilknytning til ejendommen og ligger alle mere end 1,4 km. fra Natura 2000-området.

Der er ingen målbar ammoniakpåvirkning fra husdyrbruget til Natura 2000-området.

Konsekvensvurdering & Konklusion

Kommunen konkluderer på ovenstående baggrund, at det ikke er nødvendigt at foretage en nærmere konsekvensvurdering af projektets virkninger på Natura 2000-områder.

Kategori 2- natur

Nærmeste område med kategori 2-natur er et beskyttet overdrev over 2,5 ha., som ligger ca. 1,4 km. øst for husdyrbruget.

Der er ingen målbar ammoniakpåvirkning fra husdyrbruget til området.

Kategori 3- natur

I nærheden af husdyrbruget er registreret heder, moser, enge og søer beskyttede efter naturbeskyttelseslovens § 3. Det er kommunens vurdering, at der ikke ligger ammoniakfølsom skov nær husdyrbruget. (Fig. 1).

For kategori 3-natur gælder, at kommunen ikke kan fastsætte krav om en samlet, maksimal merdeposition på mindre end 1,0 kg N/ha per år, men kan dog efter konkret vurdering tillade mere end 1 kg N/ha per år.

Ingen af de beskyttede naturområder modtager en målbar ammoniakpåvirkning fra husdyrbruget. Kommunen konkluderer derfor at husdyrbruget har neutral effekt på den omgivende natur.

Påvirkning af yngle- og rasteområder for bilag IV arter

Yngle- og rasteområder for arter opført på habitatdirektivets bilag IV, er beskyttet mod beskadigelse og ødelæggelse.

Screening

Hjørring Kommune har ikke konkrete registreringer af arter omfattet af EF-habitatdirektivets bilag IV i nærheden af husdyrbruget eller udbringningsarealerne, men følgende arter omfattet af bilag IV kan have yngle- eller rasteområder på arealer i nærheden.

Vandflagermus *Myotis daubentonii* og dværgflagermus *Pipistrellus pygmaeus*, samt Odder *Lutra lutra*, findes udbredte i det meste af kommunen. Arterne vurderes dog ikke at blive negativt påvirket af øget ammoniakbelastning eller af andre forhold i forbindelse med udvidelse af husdyrbrug.

Spidssnudet frø *Rana arvalis*, Løgrø *Pelobates fuscus*, Strandtudse *Bufo calamita*, Stor vandsalamander *Triturus cristatus* og Markfirben *Lacerta agilis*, findes alle i dele af Kommunen. Disse arter kan potentielt alle blive negativt påvirket af øget ammoniaktilførsel til deres yngle- og rasteområder, som dog normalt begrænser sig til områder beskyttet af naturbeskyttelseslovens § 3.

Nærmeste registrerede forekomst af kvælstoffølsomme bilag IV - arter er registreringer af Spidssnudet frø og Markfirben i både Råbjerg Mose og Tversted Rimmer/Elkær Mose, som begge ligger mere end 2 km fra husdyrbruget. Det er derfor ikke fundet relevant at beregne bidrag til luftbåren ammoniakbelastning.

Konsekvensvurdering & Konklusion

Kommunen konkluderer på ovenstående baggrund, at det ikke er nødvendigt at foretage en nærmere konsekvensvurdering af projektets virkninger på de nævnte bilag IV arter.

Figur 1. Husdyrbruget (blå) og udbringningsarealer (rød) i forhold til beskyttet natur (skraveret).

Udbringningsarealer i forhold til beskyttede naturarealer

Udbringningsarealerne ligger ikke i nærheden af følsomme naturarealer. Bortset fra et mindre vandhul omgivet af dyrkede marker, er nærmest beskyttede naturareal eng ca. 130 meter fra nærmeste udbringningsareal.

Stærkt skrånende arealer

Ingen af udbringningsarealerne skråner kraftigt ned mod søer eller vandløb og at det derfor ikke er relevant at stille særlige vilkår til udbringning på sø- eller vandløbsnære arealer. Ifølge randzonenloven må der ikke foretages gødsning nærmere end 10 meter fra vandløb og søer.

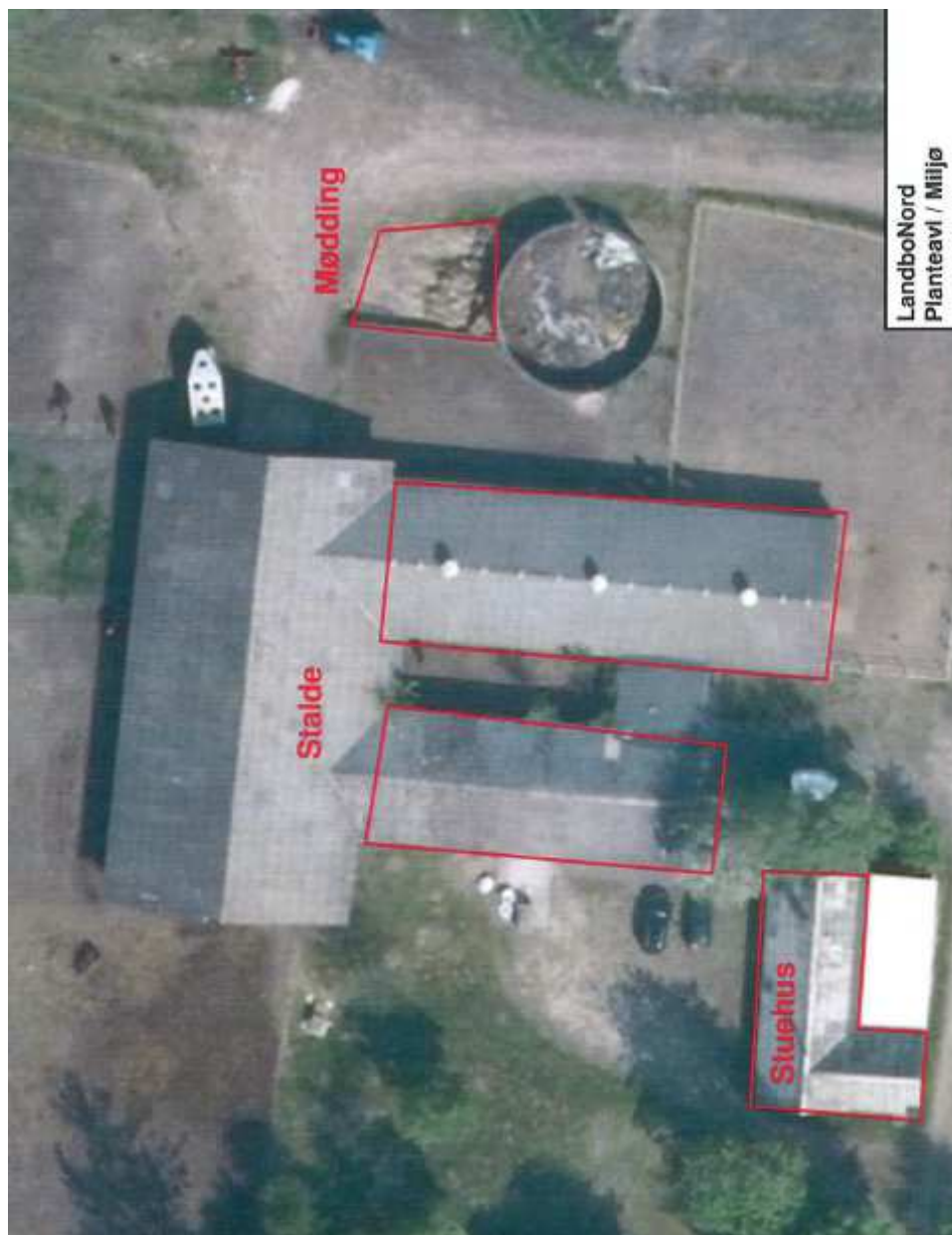
Øvrige bemærkninger

Vurderingen bygger på tolkning af luftfoto, beregning af ammoniakbelastning i husdyrgodkendelse.dk, samt viden om tilstanden af konkrete naturarealer og udbredelsen af planter og dyr.

Bilag 2. Kort projektets udbringningsarealer

Bilag 3. Kort over ejendommen

Bilag 4. Detaljeret vurdering af påvirkning af fjord og hav

Vurdering af påvirkningen på det Nordlige Kattegat

Alle udbringningsarealer i den ansøgte bedrift afvander til Nordlige Kattegat

Til den nordlige del af Kattegat stilles der i husdyrmiljøloven ikke maksimale grænser for udledning af kvælstof og fosfor, der rækker ud over de generelle harmoniregler til dette vandområde.

Det er imidlertid kommunens vurdering, at strømforholdene i Kattegat medfører, at en forøget udledning af kvælstof og fosfor fra oplandet vil kunne medføre en merbelastning af det kystnære habitatområde "Aalborg Bugt, Randers Fjord og Mariager Fjord" (Habitatområde nr. 14) og Natura 2000 området "Hirsholmene og Elling Ås udløb" (Habitatområde nr. 4). Ifølge Natura 2000-basisanalysen for Hirsholmene og Elling Ås udløb er det marine miljø i Kattegat påvirkeligt af effekten fra tilførsel af næringsstoffer

Kommunen skal derfor foretage en vurdering af, om udvidelsen af husdyrbruget i sig selv eller i sammenhæng med andre projekter vil kunne medføre en væsentlig belastning for habitatområderne.

Det fremgår desuden af såvel basisanalysen for Kattegat og Miljøministeriets forslag til vandplan for Hovedopland 1.1 Nordlige Kattegat og Skagerak, at miljømålet er "god tilstand". Det fremgår også, at miljømålet ikke er opfyldt i området. Det er derfor kommunens vurdering, at enhver yderligere væsentlig tilførsel af næringsstoffer fra oplandet vil forringe mulighederne for at opnå denne målsætning og bidrage til, at den samlede påvirkning af vandområdet øges, hvormed man bevæger sig i den forkerte retning i forhold til målsætningen.

Kommunen har foretaget en vurdering af projektet i overensstemmelse med habitatdirektivets retningslinjer og Miljøstyrelsens vejledning.

I vejledningen har ministeriet opstillet 2 afskæringskriterier for, hvornår et projekt ikke kan medføre skadevirkning på overfladevande som følge af nitratudvaskning. Miljøstyrelsen antager ifølge vejledningen, at grænsen for at der kan ses en påvirkning, er den samme for fosfor som for nitrat:

1. Påvirkning fra projektet i sig selv.
Kvælstof/fosfor-udvaskningen fra det samlede husdyrbrug må maksimalt udgøre 5% af den samlede udvaskning til det aktuelle område – dog max. 1% hvis der er tale om vandområder der kan karakteriseres som et lukket bassin og/eller er meget lidt eutrofieret. (Påvirkning fra projektet i sig selv.)
2. Påvirkning fra projektet i kumulation med andre planer og projekter.
Dyretrykket i det aktuelle opland må ikke have været stigende siden 1. januar 2007.

Ad 1. Påvirkning fra projektet i sig selv

KVÆLSTOF

Oplandet, som antages at påvirke vandområdet Nordlige Kattegat, kaldes i Statsforvaltningens opgørelse over dyretryk for "Nordlige Kattegat" og "Læsø", hvilket er sammenfaldende med den del af hovedvandopland 1.1 som i forslag til vandplaner betegnes Nordlige Kattegat. I udpegningsgrundlaget for habitatområdet Ålborg Bugt, Randers Fjord og Mariager Fjord (H14) indgår marine naturtyper, der kan karakteriseres som lavvandede områder med langsom vandudskiftning. Det drejer sig om flodmundinger (naturtype nr. 1130), kystlaguner og strandsøer (naturtype nr. 1150) og større lavvandede bugter og vige (naturtype nr. 1160). På den baggrund vurderer Hjørring Kommune, at næringsstofudvaskningen fra

det konkrete projekt maksimalt må udgøre 1 % af den samlede udvaskning, jf. afskæringskriterie 1 ovenfor.

Oplandet til Nordlige Kattegat og Læsø har et samlet areal på 138.765 ha. Den samlede udvaskning fra diffuse kilder (dyrkede og udyrkede arealer samt spredt bebyggelse) beregnes ud fra følgende forudsætninger:

Ifølge forslag til vandplan, Hovedopland 1.1 Nordlige Kattegat og Skagerak er den samlede kvælstofafstrømning fra vandoplandet (diffuse kilder) på 3.579 tons N. Hvis denne mængde opdeles på henholdsvis Nordlige Kattegat og Skagerak ud fra forholdstal i DMU faglig rapport nr 804-2010 (NOVANA) bliver udledningen til det Nordlige Kattegat 2.183 tons N/år

Hvis bidraget fra et husdyrbrug skal udgøre 1% jf. ovenfor skal merudvaskningen⁷ fra et ansøgt projekt udgøre 21,83 tons N/år. Der skal så eksempelvis indgå 2.425 ha, i et område med en reduktionsprocent 25 og merudvaskningen fra husdyrgødningen skal være på 12 kg N/ha/år.

Med det tænkte eksempel er det sandsynliggjort, at det ansøgte projekt bidrage med langt under 1% af den samlede udvaskning til det aktuelle vandområde jf. afskæringskriterie 1 ovenfor.

FOSFOR

Ifølge forslag til vandplan, Hovedopland 1.1 Nordlige Kattegat og Skagerak er den samlede fosforafstrømning fra vandoplandet (diffuse kilder) på 134 tons P. Hvis denne mængde opdeles på henholdsvis Nordlige Kattegat og Skagerak ud fra forholdstal i DMU faglig rapport nr 804-2010 (NOVANA) bliver udledningen til Nordlige Kattegat 80,4 tons P/år.

Hvis bidraget fra et husdyrbrug skal udgøre 1 % jf. ovenfor skal udvaskningen fra det ansøgte udgøre ca. 800 kg P/år. Der skal så eksempelvis i et projekt indgå 10.000 ha med et fosforoverskud på 20 kg P/ha.

Med det tænkte eksempel er det sandsynliggjort, at det ansøgte projekt bidrage med langt under 1 % af den samlede udvaskning til det aktuelle vandområde jf. afskæringskriterie 1 ovenfor.

Ad 2. Påvirkning fra projektet i kumulation med andre planer og projekter

Statsforvaltningen har ud fra data i det Centrale Husdyrregister (CHR-registret) opgjort, at der i oplandet "Nordlige Kattegat" og "Læsø" i perioden fra 2007 til 2011 er sket en nedgang i det samlede antal DE fra 72.296 til 70.398.

Denne centralt opgjorte udvikling i dyretrykket til og med 2011, kan suppleres med kommunens oplysninger for 2012 om ophørte/reducerede husdyrbrug samt med de tilladelser/godkendelser der er givet af kommunen og som stadig kan udnyttes. Det er kommunens vurdering, at der over korte perioder (under 1 år) ikke sker og ikke er sket nogen afvigelse fra den generelle tendens, nemlig at antallet DE ikke stiger med tiden, men snarere falder.

---

⁷ Med merudvaskning menes "mer" i forhold til udvaskning fra kunstgødning. I forhold til husdyrloven skal der kun vurderes på merudvaskning fra husdyrgødning i forhold til kunstgødning. Merudvaskning for kvæggylle er ca. 6 kg N/ha/år, for svinogylle ca. 8 kg N/ha/år og for mink- og fjerkræs ca. 12 kg N/ha/år.

Kommunen vurderer endvidere, at der ikke er andre kilder, der har medført en stigende næringsstofudvaskning fra oplandet til vandområdet fra 2007 og fremefter. Det være sig spildevand fra det åbne land, dambrug eller tilsvarende. Med hensyn til spildevand fra det åbne land, er der gennem den seneste årrække sket en stadig forbedret rensning af spildevand som led i kommunens spildevandsplanlægning.

KATTEGAT:

Ad 1. Påvirkning fra projektet i sig selv

Kvælstof:

Oplandet, som antages at påvirke vandområdet Nordlige Kattegat, kaldes i Statsforvaltningens opgørelse over dyretryk for "Nordlige Kattegat" og "Læsø", hvilket er sammenfaldende med den del af hovedvandopland 1.1 som i forslag til vandplaner betegnes Nordlige Kattegat. I udpegningsgrundlaget for habitatområdet Ålborg Bugt, Randers Fjord og Mariager Fjord (H14) indgår marine naturtyper, der kan karakteriseres som lavvandede områder med langsom vandudskiftning. Det drejer sig om flodmundinger (naturtype nr. 1130), kystlaguner og strandsøer (naturtype nr. 1150) og større lavvandede bugter og vige (naturtype nr. 1160). På den baggrund vurderer Hjørring Kommune, at næringsstofudvaskningen fra det konkrete projekt maksimalt må udgøre 1 % af den samlede udvaskning, jf. afskæringskriterie 1 ovenfor.

Oplandet til Nordlige Kattegat og Læsø har et samlet areal på 138.765 ha. Den samlede udvaskning fra diffuse kilder (dyrkede og udyrkede arealer samt spredt bebyggelse) beregnes ud fra følgende forudsætninger:

Ifølge forslag til vandplan, Hovedopland 1.1 Nordlige Kattegat og Skagerak er den samlede kvælstofafstrømning fra vandoplandet (diffuse kilder) på 3.579 tons N. Hvis denne mængde opdeles på henholdsvis Nordlige Kattegat og Skagerak ud fra forholdstal i DMU faglig rapport nr 804-2010 (NOVANA) bliver udledningen til det Nordlige Kattegat 2.183 tons N/år

Hvis bidraget fra et husdyrbrug skal udgøre 1% jf. ovenfor skal merudvaskningen⁸ fra et ansøgt projekt udgøre 21,83 tons N/år. Der skal så eksempelvis indgå 2.425 ha, i et område med en reduktionsprocent 25 og merudvaskningen fra husdyrgødningen skal være på 12 kg N/ha/år.

Med det tænkte eksempel er det sandsynliggjort, at det ansøgte projekt bidrage med langt under 1% af den samlede udvaskning til det aktuelle vandområde jf. afskæringskriterie 1 ovenfor.

Fosfor:

Ifølge forslag til vandplan, Hovedopland 1.1 Nordlige Kattegat og Skagerak er den samlede fosforafstrømning fra vandoplandet (diffuse kilder) på 134 tons P. Hvis denne mængde opdeles på henholdsvis Nordlige Kattegat og Skagerak ud fra forholdstal i DMU faglig rapport nr 804-2010 (NOVANA) bliver udledningen til Nordlige Kattegat 80,4 tons P/år.

---

⁸ Med merudvaskning menes "mer" i forhold til udvaskning fra kunstgødning. I forhold til husdyrloven skal der kun vurderes på merudvaskning fra husdyrgødning i forhold til kunstgødning. Merudvaskning for kvæggylle er ca. 6 kg N/ha/år, for svinogylle ca. 8 kg N/ha/år og for mink- og fjerkræs ca. 12 kg N/ha/år.

Hvis bidraget fra et husdyrbrug skal udgøre 1% jf. ovenfor skal udvaskningen fra det ansøgte udgøre ca. 800 kg P/år. Der skal så eksempelvis i et projekt indgå 10.000 ha med et fosforoverskud på 20 kg P/ha.

Med det tænkte eksempel er det sandsynliggjort, at det ansøgte projekt bidrage med langt under 1 % af den samlede udvaskning til det aktuelle vandområde jf. afskæringskriterie 1 ovenfor.

Ad 2. Påvirkning fra projektet i kumulation med andre planer og projekter

Statsforvaltningen har ud fra data i det Centrale Husdyrregister (CHR-registret) opgjort, at der i oplandet "Nordlige Kattegat" og "Læsø" i perioden fra 2007 til 2011 er sket en nedgang i det samlede antal DE fra 72.296 til 70.398.

Denne centralt opgjorte udvikling i dyretrykket til og med 2011, kan suppleres med kommunens oplysninger for 2012 om ophørte/reducerede husdyrbrug samt med de tilladelser/godkendelser der er givet af kommunen og som stadig kan udnyttes. Det er kommunens vurdering, at der over korte perioder (under 1 år) ikke sker og ikke er sket nogen afvigelse fra den generelle tendens, nemlig at antallet DE ikke stiger med tiden, men snarere falder.

Kommunen vurderer endvidere, at der ikke er andre kilder, der har medført en stigende næringsstofudvaskning fra oplandet til vandområdet fra 2007 og fremefter. Det være sig spildevand fra det åbne land, dambrug eller tilsvarende. Med hensyn til spildevand fra det åbne land, er der gennem den seneste årrække sket en stadig forbedret rensning af spildevand som led i kommunens spildevandsplanlægning.